

מתיקנת הדרך היומית

בס"ד | פנינים מתוך שיעורי הדין היומית של הרה"ג אברהם ישעיהו קובלסקי שליט"א

יומא דהילולא קדישא

ליומא דהילולא של כ"ק מרן בעל השפת אמת מגור, הרה"ק רבי יהודה אריה לייב בן הרה"ק רבי אברהם מרדכי [בנו של בעל החידושי הרי"ם מגור] זצוק"ל, נלב"ע ה' שבת תרס"ה סיפור נורא הביא הרה"ח ידיד בית אבא, בעל עט סופר מהיר ומזכה הרבים, הגאון הרב אהרן פרלוב שליט"א בספרו 'זכרונם לברכה': בתקופתו של מרן השפת אמת לא היו החסידים נדחפים לכל מקום שהרבי היה פונה אליו. אדרבה, כאשר נודע שהשפת אמת עתיד לעבור במקום מסוים, היו הכל בורחים משם. היה ממש פחד נורא ממנו. כך סיפרו החסידים מאותה תקופה.

פעם נכנס חסיד עשיר אחד לחדרו של הרבי בין הבאים. מיד בהכנסו, קם השפת אמת ממקומו, נגש לדלת וסגרה. אימת מות נפלה על הגביר. אבריו דא לדא נקשו, והוא הרגיש כי עוד מעט הוא נופל על הרצפה... הרגיעו הרבי ואמר לו: 'רצייתי רק לומר לך כי היום יום רביעי, ומאז שבת לא היה לי בבית כלום במה להאכיל את הילדים!'

בשמעו זאת הזדעזע החסיד ואמר: 'כל רכושי מסתכם בסכום של כשישים אלף רובל, הריני מחלקו לשנים, מחציתו לרבי, ומחציתו תשאר לי.'

"חס ושלום!", ענהו הרבי, "חלילה לך מלדבר אף מלה אחת מכל אשר שמעת כאן! אתה מסכן את עצמך ואת אחרים אם תעלה על דל שפתיך רמז כל שהוא מהמצב!'

כאשר ראה הרבי שהחסיד משתומם ואינו מבין, הוסיף ואמר: "נאמר 'דאגה בלב איש ישחנה', ובגמ' (יומא דף ע"ה ע"א) יש מי שפירש ישחנה - יאמרנה לאחרים. רק מסיבה זאת החלטתי לספר לך את זה. אבל אתה - בבל תאמר!". ואכן כל ימי חייו של הרבי לא גילה האיש דבר מכל זה.

צדקה ואומר תהלים, ושופך את ליבו לאבינו שבשמים שהילד יהיה לו סייעתא דשמיא ויצליח בלימודו... בענין זה, נספר סיפור מזעזע מקדושי ה' ההייליגענד בעלזער רב, מרן רבי אהרן מבעלזא זצוק"ל. יום אחד לעת ערב נשמעו צעקות ברחובה של העיריה בעלזא. ילד קטן נפל לבאר עמוקה, וסכנה נשקפה לשלומו. הצעקות נשמעו גם בביתו של הרבי, כשעדיין לא ידעו מי הוא הילד.

נאנח הרבי ואמר: 'אוי, שמה אחד הילדים שלי נפל לשם... ומיד תוך כדי דיבור התיישב הרבי בדעתו ואמר: 'אוי לי מיוצרי! מה אמרת!?' וכי אם זה ילד אחר שהוא לא מזרעי, הוא אינו מברואיו של בורא עולם!?' וכך התחרט הרבי הקדוש על דבריו, חזר בתשובה, ובמשך חצי שעה הוא הסתובב בחדרו נסער: 'אוי לי על מה שאמרת!'

אחד המקורבים ששמע את דברי הרבי, הגיב על כך: "הלואי שאנחנו נשוב בתשובה בליל כל נדרי-ביום הקדוש, כמו שהרבי חזר אז בתשובה על הרגע שבו העמיד את בני ביתו מעל לילדים של אחרים...

וכשאנחנו מדברים על זה, מזכיר שהרבי הקדוש בעל התפארת שלמה מדרומסק (חלק מועדים, ברמזי פורים) כותב: "שמענו מפה קדוש הרב הוותיק אוהב ישראל רבי דוד מלעלוב זלה"ה שאמר בזה הלשון, אך תאמרו עלי שאני צדיק הדור - אם אני עדיין מרגיש בעצמי אהבת בני זרעי יותר מבשאר בני ישראל..."

המשפיע שקיבל כרטיס טיסה לארה"ב

במוצאי שב"ק ויגש, בפתיחה לשיעור היומית של דף ל"ה, המשך המגיד שיעור בנושא הטעון, ואמר רעיון נפלא על הפסוק בפרשת ויגש (בראשית מ"ד ל"ד): "כי איןך אַעֲלֶה אֶל אָבִי וְהַנְעִיר אֲיַנְנוּ אֹתִי פֶן אֶרְאֶה בְרַע אֲשֶׁר יִמְצָא אֶת אָבִי" (הרעיון הובא במדרש מיני מתיקה. ראה שם).

בתוך דבריו סיפר המגיד שיעור מרטיט על המשפיע הגדול, בעל הקדושת עיניים ועוד, גדול מרבין שמו, רבינו הצדיק רבי אהרן טוויסיג שליט"א, שטרוד וטוסקו יומם ולילה לקרב את ישראל לאביהם שבשמים ולשמח יתומים ואלמנות, יאריך הקב"ה ימיו ושנותיו מתוך בריות גופא. וכך סיפר:

ביום בהיר קיבל המשפיע הצדיק רבי אהרן הזמנה לחתונה בארה"ב מצורף עם כרטיס טיסה. הוא מסתכל בהזמנה - אולם הוא לא מזהה שם מישהו שהוא מכיר... אבל איך אפשר להתעלם, יהודי טרח לשלוח כרטיס טיסה הלך-חזור והוא מבקש מאוד שהמשפיע יבוא. המשפיע לא אוהב לסרב ליהודי. הוא אוהב לשמח יהודים. הוא קם ונסע לארה"ב לחתונה.

הוא נכנס לאולם, מסתכל ימינה ושמאלה, האם הוא מכיר מישהו, לא! הוא לא מכיר אף אחד... נגיש למחותן ואומר לו בחום: "מזל טוב, מחותני!", ומוסיף לו: "שלחת לי הזמנה, שלחת לי כרטיס טיסה. כולי האי על מה? מה מגיע לי!?"

פותח אותו יהודי ומספר: הייתי בחור בשיבה ולא היה לי טוב בשיבה. החלטתי שאני עובד אבל את תפילת המנחה האחרונה אני עוד רוצה להתפלל בשיבה... לפני מנחה ניגשתי אלי, כבוד המשפיע הצדיק ר' אהרן, סידרת לי את הצווארון, שמת את ידך על כתפי, ואמרת לי בחום: "כהו בחור יקר, לא מתאים שהצווארון שלו יהיה מקופל..."

אשר ראינו צרת נפשו...

במוצאי שבת פרשת מקץ, בפתיחה לשיעור היומית של דף כ"ח, העלה המגיד שיעור נושא כאוב מאוד הקרוב ללב, וכך אמר:

בשבת קודש פרשת מקץ, בעת קריאת הפסוק **וַיֹּאמְרוּ אִישׁ אֶל אָחִיו אֲבֵל אֲשָׁמִים אָנַחְנוּ עַל אֲחֵינוּ אֲשֶׁר רְאִינוּ צָרַת נַפְשׁוֹ בַּהֲתַחַנְנוּ אֵלֵינוּ וְלֹא שָׁמְעֵנוּ עַל כֵּן בָּאָה אֵלֵינוּ הַצָּרָה הַזֹּאת** (בראשית מ"ב כ"א), עלה בדעתי בחמת ה' עלי ובסייעתא דשמיא רעיון נפלא בפסוק זה. השבטים אומרים זה לזה, שהצרה הגיעה להם בגלל שהתאכזרו אל יוסף הצדיק. מכרנו אותו לעבד בשעה שהוא התחנן אלינו שנרחם עליו ולא שמענו לקולו, ועל האכזריות הזאת באה עלינו מידה כנגד מידה, שאיש זה מתאכזר אלינו כל כך.

התורה הקדושה אינה מדברת כאן רק אודות השבטים. הפסוק מדבר אל כל יהודי ויהודי. אתה הרי מתפלל שלוש פעמים ביום בבית כנסת. תפתח עיניים! תראה מה קורה מסביבך! אולי השכן זקוק לעזרה, אולי החבור לידך בבית הכנסת צריך עזרה, אולי הוא צריך קצת הארת פנים. לא להיות אדישים! מי שיעמיק בפסוק יראה שזה מפורש שיש פה מידה כנגד מידה. בגלל שהתעלמו מתחנונו של אחיהם, הגיעה להם צרה. אין לנו כמובן שום מושג שבטני י-ה הקדושים, אבל יש כאן לימוד והבהרה לכל אחד ואחד מאתנו.

שלא לדבר על מלמדים בחדר, מגידי שיעורים בישיבות, מחונכות בבתי ספר וכדו', שבוחאי ובווחאי צריכים וחיבים להיות כל הזמן עם עין פקוחה. לצעורי זה נושא כאוב מאוד. האם הופכים להיות מלמד בשביל השלמת הכנסה, כי קשה לשבת בכולל, או שהולכים להיות מלמד כדי לחנך דור של עובדי ה'?

אני מאוד מקוה שהפגע של מלמדים המכים ילדים עבר מן העולם. אני לצערי הכרתי מלמדים, שהקשר היחיד שלהם עם הילד היה דרך המקל... ואם הצלחתי להציל בדברי נפש אחת, והיה זה שכרי.

'אני עדיין מרגיש בעצמי אהבת זרעי...'

למחרת, ביום ה' טבת, בפתיחה לשיעור היומית של דף כ"ט, הודיע המגיד שיעור כי הפתיחה הקודמת גררה כצפוי תגובות רבות. אנשים התקשרו לספר בכאב רב איזה התעללות הם עברו בילדותם. אחד מהם אפילו פרץ בבכי...

אמרת לכולם - סיפר המגיד שיעור - מורי ורבותי! בואו לא נתמקד בעבר. אנו עם הפנים לעתיד!

וכדי להביא גם את הצד החיובי, סיפר המגיד שיעור סיפור אישי על יהודי מורם מעם בעל לב חם:

פעם אחת בילדותי, כשהייתי בגיל 4 או 5, קיבלתי מכות מהרבי (אני לא אמשך...). חזרתי הביתה בוכה ונסעור. אך בדרך פגש אותי יהודי חשוב בשם רבי ישראל קלאפהולץ זצ"ל (מור"ל ספרי אדמו"ר בעלזא), שהיה גר בשכונתו של אבי זצ"ל. כשהצדיק ר' ישראל ראה אותי, הוא פנה אלי בחום, הרגיע אותי והחזיר אותי לחיידר בשמחה...

סיפור נוסף סיפר המגיד שיעור, סיפור שחשוב מאוד להביאו לתודעת המוחנכים העושים את מלאכתם מלאכת קודש:

ילד אחד מקרובי משפחתי למד עם חונך, שעזר לו וקדם אותו בלימוד. לאחר זמן נודע לי שאותו חונך כל יום לפני לימודו היה נותן

לא נתמקד
בעבר.
אנו עם
הפנים
לעתיד

